

NOTULEN van de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 6 april 2017 om 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw P.J. Bouvy-Koene, burgemeester.

Griffier: de heer J. van der Does.

Aanwezige leden: de heren F.H.J. von der Assen, mr. drs. C. Bremmer, drs. S.W.C. van den Dool en A.A.L. Eversteijn, mevrouw drs. M.A.M. Lamers, de heren E.M.L.H. Maassen, drs. M. van der Meij, J.P. Middelburg en drs. N. Mol, mevrouw A. Okma, de heren M.P.A. van Oostrum, J.C.M. Rasch, R. Riphagen, drs. M.H. Smittenaar en A.A. in 't Veen.

Afwezig: mevrouw drs. E.C. van Herk, mevrouw A.M. Schrijver, de heer J. Smit en de heer R.J.M. Zoetemelk.

Aanwezige wethouders: mevrouw B.B.M. Bremer, de heer mr. D.C.W. Binnendijk en mevrouw drs. I.C.J. Nieuwenhuizen.

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Dames en heren in de raadzaal en ook luisteraars thuis, fijn dat u er bent en dat u met mij mijn verjaardag hier viert. Waar zou je dat anders en beter kunnen doen dan in het mooie Voorschoten? Om de feestvreugde te verhogen, heb ik een traktatie laten rondleiden. Laat het u smaken! Uit ervaring weet ik inmiddels dat deze bakker voor kwaliteit staat. Er zijn berichten van verhindering ontvangen van de heer Smit, de heer Zoetemelk, mevrouw Schrijver en mevrouw Van Herk. De heer Van den Dool komt in verband met een file later.

2. Vaststellen raadsnotulen van 9 maart 2017 en 22 maart 2017

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad 6 april 2017

Besloten wordt overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4. Vragenuurtje

- *Betrekken burgers bij discussie over Leidse regio*

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Staat u mij toe om een enkel extra woord te spreken. Ik grijp daarvoor uw verjaardag aan, maar het leek mij aardig om dit te vertellen. Ik ben de afgelopen periode op verzoek bezig geweest met een voordracht over Nederlandse minister-presidenten. Dat begint rond 1848. Dan praten we natuurlijk over een voorzitter van de ministerraad en niet over een minister-president, want die titel wordt pas in 1945 voor het eerst in het geschreven staatsrecht opgenomen. De heer Schermerhorn heeft die eer, maar toen ik stilstond bij Thorbecke, een grote liberale voorman, en las wat Willem II en Willem III over deze republikeinse professor dachten, las ik ook dat iemand schreef: "En zo ging Thorbecke met de spade op zijn schouder aan het werk." Toen moest ik ineens aan u denken. U bent vorig jaar als waarnemer benoemd. Je zou in de geest van Thorbecke kunnen zeggen dat u met de spade op de schouder aan de slag ging in het mooie Voorschoten. Om het helemaal af te ronden: ik bladerde door; ik heb al die personen bestudeerd en op een gegeven moment kom je dan bij Cort van der Linden terecht, de grote minister-president van 1913 tot 1918. Toen hij, ook liberaal – ik kies mijn woorden zorgvuldig – afscheid nam, zei hij: "Met een zucht van verlichting zagen ze mij gaan." Ik weet niet of u dat gaat zeggen als u uw klus, met de spade op uw schouder, hebt gedaan, maar ik kan mij voorstellen dat u denkt: met een zucht van verlichting zien ze mij gaan. Ik wilde deze anekdote even meegeven. Op een verjaardag mag je dat volgens mij wel zeggen.

Ook met betrekking tot de Leidse regio heb ik een anekdote. Vorige week zat hier een raadslid uit Wassenaar. In de pauze zei hij tegen mij: "Cees, ik kom vanuit Wassenaar Voorschoten binnenrijden en ik zie overal bordjes met 'Volg Leiden'." Dat vond ik eigenlijk heel grappig. Je komt vanuit Wassenaar Voorschoten binnenrijden, je wilt een zitting over de Leidse regio meemaken en dan zie je overal grote gele borden met 'Volg Leiden'.

Maar nu kom ik bij mijn punt. Nu het proces van besluitvorming over de bestuurlijke vormgeving van de Leidse regio voor Voorschoten even een pas op de plaats maakt maar voor de andere gemeenten gewoon doorgang lijkt te vinden, leeft bij mijn fractie – maar volgens mij niet alleen bij mijn fractie – de volgende vraag. In het proces, in de overall-planning van de projectgroep onder leiding van Esther Peters was, als ik mij niet vergis, voorzien in een bewonersavond in april in Voorschoten over de Leidse regio. Ik neem aan dat die avond nu niet deze maand gehouden zal worden. Ik heb begrepen dat de raad zich qua besluitvorming pas op 11 mei kan uitspreken over het proces en de positie die Voorschoten op dit punt inneemt, want we hebben vorige week een discussie gehad in de gecombineerde commissie. Daarmee lijkt de burger als het ware even tussen wal en schip te vallen. Mede in het licht van andere lopende processen, bijvoorbeeld de bestuurskrachtmeting, vraag ik het college en zo mogelijk ook de collega's in de raad om de komende tijd passende aandacht te schenken aan de wijze waarop de burger in dit proces zal worden meegenomen. Het is goed om dit punt ook in een openbare raadsvergadering en niet alleen in een commissievergadering naar voren te brengen. Dat klemmt natuurlijk temeer nu wij de komende maanden in het Leidsch Dagblad gaan lezen hoe in andere gemeenten op de voorstellen gereageerd wordt. Dan kunnen burgers in Voorschoten zich natuurlijk ook op basis van die berichtgeving afvragen hoe

dat hier gaat. Ik ben dus benieuwd naar een eerste reactie: bestaat er in de boezem van het college zowel procesmatig als meer inhoudelijk al een begin van een aanpak?

De **voorzitter**: Het past een voorzitter van de raad, die uiteraard boven de partijen staat, in deze setting om dankbaarheid te uiten over het feit dat u een aantal liberalen hebt weten te citeren, maar dit geheel terzijde. U vraagt naar de voorlichting die gegeven gaat worden en naar de betrokkenheid van de inwoners van de verschillende gemeenten in de Leidse regio. Dat wordt verschillend aangevlogen. In Oegstgeest en Leiderdorp gaat dat gebeuren door een open avond, maar in Leiden en Zoeterwoude gebeurt het door inspraak bij de commissie- en de raadsbehandeling. Ik zou dat laatste niet "gemakkelijk" willen noemen, maar dat is natuurlijk wel herkenbaar voor de inwoners. Tegelijkertijd zijn wij in Voorschoten ook voornemens om in het kader van het herstelplan bijeenkomsten voor onze inwoners te organiseren om met elkaar over dat onderwerp te spreken. Het is voor mij zeer denkbaar – zo hebben we daar in het college al eerder over gesproken – om het in de marge van die avond, maar zeker niet onderbelicht, met onze inwoners ook te kunnen hebben over de positie van Voorschoten binnen de Leidse regio. Bij de gekozen manier voor burgerparticipatie in dit proces gaat het eigenlijk alleen over informeren en de inwoners van de verschillende gemeenten de mogelijkheid bieden om ook hun wensen en eventuele vragen te uiten. Het is dus niet zozeer zo dat er gesproken gaat worden over aanvullende voorstellen van inwoners. Daarnaast gaat de commissie Participatie vanuit de Leidse regio, waarin mevrouw Lamers zitting heeft, zich beraden over de mogelijkheid van een tweede ronde van brieven met vragen, die aan de inwoners verstuurd gaan worden. De eerste ronde van 10.000 brieven die zijn verstuurd, heeft best een aardig beeld opgeleverd. De vraag is of we nog een keer zo'n ronde gaan doen, waarbij nu ook het voorstel van de stuurgroep aan de orde kan zijn. Het is echter best ingewikkeld om daarbij de juiste toon en inhoud van de vragen te vinden. Althans, daar hebben we in de stuurgroep van diverse mensen iets over gehoord. Dit is echter onderwerp van gesprek. Mogelijk gaat dat ook nog gebeuren. Ik denk dat we op die manier de inwoners van de vijf gemeenten van de Leidse regio die nu spreken over een vervolg, een reële kans bieden om daarover hun zegje te doen.

De heer **Bremmer** (CDA): Dat lijkt mij een prima benadering, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: U hebt ook een vraag over de verkeersoverlast door de wegwerkzaamheden, maar omdat de heer Van den Dool er nog niet is en omdat hij vragen over hetzelfde onderwerp heeft, draaien we de volgorde om. Dan kunnen alle vragen over dat onderwerp straks tegelijkertijd behandeld worden wanneer ook de heer Van den Dool aanwezig is.

• *Bericht over de ombudsman*

De heer **Van der Meij** (D66): Voorzitter. We hebben vanavond een gedenkwaardige raadsbijeenkomst, niet alleen omdat we voor het eerst de warme hap zullen ontberen – dat wordt gecompenseerd door een zoete hap; dat scheelt weer – maar ook omdat ik inderdaad heb geconstateerd dat mensen uit Wassenaar komen en vervolgens naar Leiden worden verwe-

zen, maar daarbij wel te maken krijgen met de vraag hoe zij vanuit Voorschoten precies in Leiden komen. Daar ga ik echter geen vragen over stellen. Ik heb vragen over de opmerking die wij van de ombudsman hebben gekregen over het niet tijdig – beter gezegd: na anderhalf jaar – afhandelen van een bezwaarschrift van een inwonster. Dat vinden wij treurig. Mijn eerste concrete vraag is hoe dit kan gebeuren. De tweede vraag is of er nog meer bezwaarschriften lopen met een uitlopende termijn, dus waarbij ook een redelijke termijn is verstreken. De derde vraag is welke maatregelen er zijn genomen. De vierde vraag is of het college inmiddels persoonlijk contact heeft gehad met de desbetreffende indiener.

Wethouder Nieuwenhuizen: Voorzitter. Allereerst sluit ik mij aan bij de opmerking dat het treurig is dat door deze betrokkene zolang op antwoord moest worden gewacht. De opmerkingen van de ombudsman en de getrokken conclusie hebben natuurlijk te maken met het niet tijdig afhandelen en niet voldoende tussentijds informeren van betrokkene. De ombudsman wijst er ook op dat het juist op het dossier "zorg" voor betrokkenen vervelende gevolgen kan hebben als er niet snel genoeg wordt besloten. Ik sluit mij dus volledig bij die opmerking van de heer Van der Meij aan. Zoals ook eerder is gebeurd, heeft het college zijn excuses aangeboden in de brief.

De heer Van der Meij vroeg ook of inmiddels een persoonlijk gesprek heeft plaatsgevonden. De uitnodiging voor het gesprek is uitgegaan. Wij wachten nog op een reactie. In principe is het inderdaad onze intentie om dat advies op te volgen.

Dit is wel een op zichzelf staande zaak. Zoals gezegd volgen wij de aanbevelingen op. De achterstand is weggewerkt. Met name bij, zoals we die noemen, grote bulkbesluiten – dat klinkt misschien wat onpersoonlijk – hebben we te maken met meerdere bezwaarschriften. Vorig jaar, bij het overgaan van de Wmo, hebben we een aantal bezwaarschriften gehad. Daar hebben we toen ook met de raad over gesproken, met name op het punt van hulp bij het huishouden. We hebben toen heel veel weten op te lossen door mediation. Nogmaals, deze zaak heeft gewoon te lang gelopen.

Hoe gaan we daar nu in z'n algemeenheid mee om? We hebben afgelopen januari een vereenvoudigde procedure doorgevoerd voor de behandeling van bezwaarschriften. Dat is natuurlijk eigenlijk een dossier van de burgemeester. Die vereenvoudiging houdt in: indien een zaak niet politiek gevoelig is, wij het advies van de bezwaarcommissie opvolgen en de vakinhoudelijke portefeuillehouder ermee akkoord gaat, gaat die zaak direct ter ondertekening naar de burgemeester. Dan hoeft daar dus niet eerst het hele circus van een collegeadvies aan vooraf te gaan. Daarmee kunnen we dus versnellen.

Er is een totaaloverzicht van alle lopende bezwaarschriften, met de termijnen. Die wordt nog nauwgezet bewaakt dan voorheen.

De heer **Van der Meij** (D66): Voorzitter. Ik dank de wethouder voor het heldere antwoord. Zij en wij zitten hier uiteraard helemaal niet op te wachten, maar D66 stelt deze vragen niet

voor het eerst. Om precies te zijn: we hebben hier in de afgelopen periode al vier keer schriftelijke vragen over gesteld; ik heb ze nog eens opgezocht. Ik heb ook nog even naar de antwoorden gekeken. In januari 2015 werd als antwoord gegeven dat er een kwaliteitshandvest is, waarbij we proberen om een en ander binnen zes weken af te handelen; ik heb het nu niet over de Wmo of over de zorg, maar over andere onderdelen. Sinds januari 2015 is er een centrale bewaking en sturing op de afhandeling van brieven. Hetzelfde antwoord kwam in maart 2015. Dat antwoord is: "Alle verzoeken en aanvragen worden digitaal geregistreerd. Deze lijsten krijgen de managers. Zo kunnen zij sturen." Als die maatregelen in het eerste kwartaal van 2015 zijn ingesteld – we zijn inmiddels twee jaar verder – is mijn vraag hoe daarop is gestuurd en wat het effect van die maatregelen is geweest.

Wethouder Nieuwenhuizen: Voorzitter. Ik heb zojuist geprobeerd om daarop antwoord te geven inzake deze casus. Er is dus een totaaloverzicht waar inderdaad op gestuurd wordt. Daarbij wordt dus op de termijnen gestuurd. Ik heb ook al aangegeven dat deze specifieke casus op het terrein van zorg en Wmo is blijven liggen; ik heb ook gezegd: het is treurig; het is gewoon gebeurd. Ik kan dus geen ander antwoord geven dan dit antwoord op de vraag hoe hierop wordt gestuurd.

De voorzitter: In aanvulling op de antwoorden van wethouder Nieuwenhuizen merk ik op dat extra capaciteit is ingehuurd om de achterstanden weg te werken en dat er een overzicht is dat periodiek met mij wordt besproken. Daarin wordt precies aangegeven wanneer een bezwaarschrift binnen is gekomen, wanneer de fatale termijn is, waarom die fatale termijn niet gehaald kan worden, wanneer daarover een brief is gestuurd en wanneer de afhandeling is voorzien. Dat wordt met mij besproken. Dan kan daar dus direct op gestuurd worden. We hebben dit dus in kaart en in beeld. Zoals het er nu uit ziet, lopen we aardig in de pas, maar door grote verzoeken kan dat weleens lastig zijn. Bijvoorbeeld een groot WOB-verzoek stuurt de hele planning in de war, omdat je bij een redelijk omvangrijk WOB-verzoek op dit moment eigenlijk meteen iemand moet inhuren om dat allemaal te doen. Wij hopen dat dat niet gebeurt, maar zoals het er nu uit ziet, zijn wij echt in control. Hoewel dingen tussendoor daar natuurlijk een bres in kunnen veroorzaken, hebben we de zaak goed in het vizier.

Hartelijk welkom, mijnheer Van den Dool. Nu kunnen dan toch de vragen over de wegwerkzaamheden aan de orde komen.

• *Planning wegwerkzaamheden*

De heer Van den Dool (VVD): Voorzitter. We hebben geconstateerd dat er in het dorp op een aantal plekken wegwerkzaamheden zijn. Dat is allemaal niet heel handig gedaan. Het is verwarrend geweest, vooral afgelopen weekend. Voor de doorstroom is dit ook niet bevorderlijk, omdat deze wegwerkzaamheden allemaal niet erg op elkaar aansluiten. Daarom hebben we de volgende vragen aan het college. We constateren dat de communicatie pas op gang is gekomen nadat al heel veel mensen hier, letterlijk, over gevallen zijn en een weekend lang hebben moeten omrijden. Wat gaat het college doen om in het vervolg helder en tijdig te

communiceren over wegwerkzaamheden? Omdat het meerdere werkzaamheden zijn en omdat zij niet echt handig op elkaar aansluiten en de doorstroom beperkt is, vraag ik het college ook wat het gaat doen om in het vervolg te voorkomen dat werkzaamheden op deze manier samenvallen, ook als werkzaamheden uitlopen. Dat laatste kan gebeuren, maar dan moet je daar toch op anticiperen.

Wat de planning van de werkzaamheden betreft: wij weten dat in de toekomst – of dat nou de nabije of de verre toekomst is – op een aantal wegen mogelijk alweer andere werkzaamheden gepland zijn, bijvoorbeeld op zijwegen van de Mozartlaan. We hebben het ook ooit gehad over verbetering van de fietsveiligheid op de Mozartlaan. Ook over het grote kruispunt waaraan nu bij de Leidseweg wordt gewerkt, hebben we al eens eerder nagedacht, omdat daar eigenlijk nog een uitvalsweg op moet aansluiten. Er moet ook een keer worden begonnen met een riool in de richting van de Leidseweg. In die discussie heb ik weleens gehoord dat het hele kruispunt 25 meter verplaatst zou moeten worden om dit allemaal mogelijk te maken, maar we gaan nu toch vrij grootscheepse wegwerkzaamheden uitvoeren, want het gaat niet alleen om een paar verkeerslichten; het asfalt is er ook al afgeschraapt. Dit alles klinkt niet erg handig. Wellicht is daar een goede uitleg voor, maar wat doet het college er precies aan om wegwerkzaamheden zo te plannen en in te regelen dat zij aansluiten op dingen die wij in de toekomst sowieso willen gaan doen?

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Ik kan mij grotendeels aansluiten bij de woorden van de voorgaande spreker, de heer Van den Dool. In het Voorschotens Nieuwsblad van vandaag, 6 april, lezen we over chaos op de wegen in het dorp. Dat zijn niet mijn woorden, maar woorden van de krant. Veel Voorschotenaren vragen zich af of die chaos – nogmaals: het zijn mijn woorden niet – niet te voorkomen was. Dan krijg je toch de vraag naar de planning. Ik zou voor de toekomst ook willen zeggen: lessons learned. Zo vat ik mijn vragen kort samen, gelet op de vragen die al door de heer Van den Dool zijn gesteld.

Wethouder **Bremer**: Voorzitter. Allereerst moet ik melden dat ik namens drie wethouders spreek, want de werkzaamheden die nu plaatsvinden, vallen onder drie wethouders. Ik zal straks uitleggen welke dat zijn.

Wethouder **Binnendijk**: Er zijn er toch maar drie?

Wethouder **Bremer**: Dat klopt, mijnheer Binnendijk, maar het is handig als ik even vermeld welke werkzaamheden bij wie horen. Daar zal ik straks mee beginnen.

De heer Bremmer zei al dat het woordje "chaos" niet zijn woord is. Dat is ook niet mijn woord. Ik kijk ook naar de heer Van den Dool. Ik heb het persbericht vandaag gelezen en ik vind het erg jammer dat er conclusies worden getrokken aan de hand van vragen die hij stelt en waarop hij nog geen antwoord heeft. Dat wil ik vooraf graag benadrukken, omdat er in al deze gevallen wél heel goed gecoördineerd is. Ik begin met mijn eigen project, de Vlietwijk. U weet allemaal dat dat minimaal twee jaar duurt. Daar zit één vaste coördinator op. Ook op

alle andere werkzaamheden die nu bezig zijn, zit één coördinator. Alle wegoptbrekingen, hoe klein of hoe groot ook, worden sowieso altijd afgestemd met de Vlietwijk, omdat daar elke keer een andere weg afgesloten is. Daar vindt dus sowieso coördinatie plaats.

De werkzaamheden aan het Deltaplein zijn behoorlijk uitgelopen. Die hadden allang klaar moeten zijn. Dat betreft het stuk vanaf de Wijngaardenlaan deze kant op. Ik leg even uit hoe dingen lopen. Er zit een strakke planning op dit soort dingen en er is een uitloop meegerekend. Als dingen uitlopen, kunt u zich voorstellen dat je daar langer overlast van hebt. Dat is heel simpel. Daar is ook een goede verklaring voor, want het heeft onlangs gevoren. Als je het weer nu ziet, klinkt dat heel raar, maar we hebben een vorstperiode gehad. Daarna droogde het cement van de parkeeruitrit wat langzamer. Dat heeft die vertraging opgeleverd, maar het goede nieuws is dat de weg vanuit de Wijngaardenlaan linksaf – "volg Leiden" – maandag weer geopend is. De Mozartlaan stond, zoals bekend, ook al eerder gepland. Daar is eerder toestemming voor gegeven. Het is niet zo dat we dan denken: dat gaan we 1 april doen; laten we dan het materieel bestellen. Nee, daar zit vaak een voorbereiding van meer dan een jaar aan vast. Er moeten asfalt of klinkers en ook personeel besteld worden. Daar hebben we een uitloop van drie weken voor gerekend, want alle dingen kunnen uitlopen. Die drie weken zijn morgen bereikt. Het nadeel van de Mozartlaan is dat er verontreiniging in de grond is aangetroffen. Die verontreiniging moest op een deskundige manier afgevoerd worden. Dat is precies de oorzaak van de vertraging van drie weken. Als die werkzaamheden drie weken eerder klaar waren geweest, hadden zij geklopt met de Leidseweg-Noord, waar op dit moment nieuwe verkeersregelininstallaties worden neergezet. Daar is wel een ander dingetje aan de hand. Het was in principe de bedoeling dat de Leidseweg-Noord tijdens deze werkzaamheden open zou blijven, maar er is geconstateerd dat dat onveilig zou zijn voor de mannen die daar aan het werk waren. Men hield zich niet aan de snelheid van 30 km/u en men lette amper op de verkeersbrigadiers die daar stonden. Voor de veiligheid van de medewerkers hebben we dus besloten om de Leidseweg-Noord af te sluiten. Die werkzaamheden lopen vooralsnog volgens planning, net als de werkzaamheden in de Vlietwijk. Het goede nieuws over de Mozartlaan heb ik nog niet meegedeeld: die gaat morgen open. Dan kloppen alle verwijsborden weer. Als de Mozartlaan eerder open was geweest, had de verwijzing naar de Mozartlaan geklopt, maar het was inmiddels te laat om die aan te passen, want ook die borden moet je op tijd aanbesteden. Het Knooppunt komt er nog aan. Dat is van de heer Binnendijk. Vanaf maandag gaat men daar het kleine stukje ... Hoe heet dat mooie pand dat men daar bouwt ook alweer? Dat ben ik even kwijt. Het deel vanaf het Deltaplein tot aan de Marinelaan wordt afgesloten. Dat gebeurt maandag, maar dan is deze kant weer open.

Er wordt dus aan alle kanten goed met elkaar gecoördineerd. Ik vind het dus jammer dat die conclusie werd getrokken. Soms heb je nu eenmaal met onverwachte zaken te maken en dan is het zoals het is. Door het inzetten van onder anderen de verkeersbrigadiers hopen we dat iedereen snel weer zijn weg kan volgen.

De **voorzitter**: Er zijn geen verdere vragen. Er is licht aan het eind van de tunnel. We gaan maar even voorbij aan de vraag over welke tunnel we het dan hebben.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. In het persbericht staat wel dat de VVD blij is dat de werkzaamheden worden uitgevoerd. Daar sluiten wij ons volledig bij aan. Wij hadden vragen ingediend over de ombudsman over wat er gaat veranderen en over de gevolgen voor het beleid. Die zijn voor een groot deel beantwoord en ik zal die dus niet stellen. Er is overzicht. Het enige overblijvende punt is of meer Voorschotenaren hiermee te maken hebben, maar ook die vraag is beantwoord: dit betrof een incident. Ik laat het hier dus bij.

• *AB-vergadering WODV*

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Binnenkort is er weer een vergadering van het algemeen bestuur van de Werkorganisatie. Als wij punten willen meegeven, is het goed om dat in een openbare vergadering te doen. Dat doen wij dus bij dezen. We gaan heel veel zaken bespreken in de commissie. We hebben de stukken bestudeerd en we bereiden ons terdege voor, maar wij willen nu de inbreng van Voorschoten en Wassenaar over de WODV, dus de financiële bijdrage, meegeven. Die wordt vastgesteld. Wij zouden graag willen weten of aanstaande dinsdag ook wordt besproken of Wassenaar en Voorschoten nog steeds bijdragen leveren die tot elkaar in verhouding staan zoals ooit is afgesproken. Dat is het enige punt. Daar hoeven we nu geen antwoord op, maar als het college daarna zou kunnen vragen in de vergadering van het AB, krijgen wij daar daarna vast een antwoord op.

De **voorzitter**: Die toezegging kan ik u doen.

5. HAMERSTUK

5.1. Wijziging gemeenschappelijke regeling H10 (raadsregistratienummer Z/16/00940/16616)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring.

Mevrouw **Okma** (D66): Voorzitter. D66 stemt in met het voorstel om in te stemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling H10, maar we hebben wel een kanttekening. We hebben in de commissievergadering vrij uitgebreid gesproken over alle verbeterpunten die de organisatie moet ondergaan. Daarna hebben wij enkele anekdotes gehoord over die verbeterpunten. Die anekdotes doen vermoeden dat de inkooporganisatie nog veel meer heeft te verbeteren dan wordt gesuggereerd. Al die overlegjes en projectgroepen overleggen bijvoorbeeld niet altijd met elkaar en de directeuren informeren de wethouders niet. Het gaat om dat soort zaken. Er is ook geen harmonisatie van de tarieven. Bovendien staat er een majeure verandering op stapel. Dat is de reden waarom wij technische vragen hebben gesteld. Wij roepen de wethouder ertoe op om deze zaak goed te volgen, ons goed te informeren en zich ook goed voor te bereiden op de wijzigingen in 2018.

De **voorzitter**: Ik vertaal dit zo dat de fractie van D66 oproept tot het betrachten van scherp te en het nauwlettend blijven volgen van de ontwikkelingen in H10. De wethouder heeft behoefte om op de stemverklaring te reageren.

Wethouder **Bremer**: Voorzitter. Het was een uitgebreide stemverklaring. Mevrouw Okma zei daarin dat de wethouders niet altijd geïnformeerd worden. Dat wil ik hier gecorrigeerd hebben, want wij worden zeker wél goed geïnformeerd en er gaat niets buiten welke wethouder dan ook om en er gaat ook niets buiten welke directeur dan ook om. Ik voel mij dus heel erg genoodzaakt om dit recht te zetten. De schriftelijke vragen zullen later beantwoord worden, want mevrouw Okma was inderdaad te laat met het indienen daarvan.

De **voorzitter**: Uw opmerking is genotuleerd en is terug te lezen in de notulen.

Het voorstel wordt zonder stemming aangenomen.

6. Decembercirculaire gemeentefonds 2017 (Z/16/004559; Raad\5650)

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Er is zelden zo'n onpoëtisch onderwerp als een Decembercirculaire en toch is er aanleiding om het er even over te hebben. Normaal gesproken is het gewoon een technische bijstelling van de begroting met wat indices en cijfers. Daar komt een tabelletje met getallen uit en dat stellen we dan vast. In dit geval hebben we in de commissie een uitgebreide discussie gehad over wat te doen met de Klijnsma-gelden. Er is bestemd geld. Dat geld, ongeveer € 83.000, is niet geoormerkt maar is wel bestemd voor armoedebestrijding bij jongeren en bij ouderen. Het college stelt voor om dat toe te voegen aan de algemene middelen, zodat zij structureel beschikbaar zijn voor de begroting. Daar hebben we het in de commissie over gehad. Van verschillende zijden werd gezegd: het gaat om de zwaksten, jongeren in armoede, voor wie wij speciaal geld krijgen; hoe kun je dit dan nou laten gebeuren? Dan moet je dat geld toch daarvoor bestemmen? Daar ontstond een misverstand. Het punt is niet dat we dat geld niet voor de kinderen willen bestemmen; daar gaat het helemaal niet om. Het gaat erom dat we een stukje structureel budget krijgen dat we kunnen gebruiken ter structurele dekking van onze begroting. Dat is vrij technisch. Tegelijkertijd hebben we in het sociaal domein een reserve van € 1,5 miljoen, waar we geld van overhouden. Als er iets gedaan moet worden voor jongeren en als we op dat punt iets tekort hebben, hebben we dus € 1,5 miljoen ter beschikking om voor die jongeren te besteden.

De heer **Maassen** (SP): Is die € 1,5 miljoen niet bedoeld voor alle Wmo-zorg en alle 3D-taken die Voorschoten moet betalen, dus niet alleen voor deze jongeren?

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): De heer Maassen heeft helemaal gelijk; dank u wel voor die vraag. Het geld is echter óók bedoeld voor deze jongeren, want ook zij horen bij het sociaal domein. Als we ergens in het sociaal domein tekortkomen, gaan we dat dus bijplussen uit andere middelen; dat hebben wij als coalitie vastgelegd in het coalitieakkoord. Er komt per definitie dus nooit een cent tekort. De hamvraag is dus niet zozeer wat we doen met de

Klijnsma-gelden, maar wat wij voor onze jongeren doen, voor mensen in armoede. Daarop heeft het college uitgebreid antwoord gegeven, en toch ... Ongeveer anderhalve maand geleden hebben wij als raad in een andere context gediscussieerd over waar we de middelen vandaan kunnen schrappen om onze begroting te herstellen. Toen kwam vanuit het college onder andere de suggestie naar voren dat we vanuit die Klijnsma-gelden ongeveer € 50.000 kunnen laten vrijvallen. Dan houden we het restant nog even apart om te bekijken wat wij daarmee doen. Dat leek ons een elegante suggestie. Het is voor het geld niet nodig, want er is voor dit onderwerp geld genoeg, maar het is een mooie suggestie en een mooi gebaar om dit te doen. Dat hebben wij verwoord in een amendement, dat ik nu indien. Ik nodig de andere fracties er van harte toe uit om dit amendement te steunen. Het amendement luidt:

"Amendement 018.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen 6 april 2017,

gezien het raadsvoorstel Registratienummer Z/16/004559; Raad\5650,

overwegende dat:

- er een raadsbrede overeenstemming bestaat over het belang van het voeren van een goed armoedebeleid;*
- in de decembercirculaire 2016 de gemeente Voorschoten zogenaamde 'Klijnsma-gelden' ter hoogte van € 83.307 structureel ontvangt bestemd voor armoedebeleid voor kinderen en ouderen;*
- de Klijnsma-gelden niet geormerkt zijn;*
- in het conceptherstelplan gesteld is dat 'voor de besteding van deze middelen is nog geen plan gemaakt. In het voorjaar wordt een armoedeconferentie gehouden. Op dat moment kan pas het plan gemaakt worden om het huidige armoedebeleid verder te intensiveren';*
- in het conceptherstelplan voorgesteld werd om een bedrag van € 28.307 van de Klijnsma-gelden te oormerken voor armoedebeleid voor kinderen en ouderen;*

besluit het voorgestelde besluit als volgt aan te vullen, c.q. te wijzigen:

- beslispunt 1 aan te vullen met de volgende tekst: ... 'en de ramingen voor de lasten op het programma Sociaal domein ten behoeve van armoedebestrijding onder kinderen structureel te verhogen met € 28.307,-';*
- beslispunt 3 te laten vervallen;*
- beslispunt 4 om te nummeren naar beslispunt 3,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. De fractie van ONS Voorschoten refereerde er zojuist al aan dat we de afgelopen maanden in deze raad veel hebben gepraat over het herstelplan. Een onderdeel van dat herstelplan was het voorstel om de Klijsma-gelden gedeeltelijk te laten vervallen in de algemene middelen. Het raadsvoorstel dat we nu bespreken, is gedateerd op 6 maart. Het was dus eigenlijk de bedoeling om dit raadsvoorstel te bespreken nadat het herstelplan was aangenomen en om als invulling daarvan dit besluit te nemen, maar het herstelplan is niet aangenomen. Na 6 maart hebben wij immers besloten om het herstelplan voorlopig nog niet in te dienen. Daarom is het vreemd dat dit voorstel nog steeds op de agenda staat, want het is een onderdeel van een herstelplan dat niet door deze raad is aangenomen en waarvan we met z'n allen hebben gezegd dat we dat voorlopig nog even niet gaan doen. En toch ligt het hier nu ter bespreking en ter besluitvorming.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Het is niet de vraag of wij het herstelplan wel of niet indienen, want dat gaan we dus niet doen. We gaan dat ook niet inhalen, want dat herstelplan komt er niet. Die gelegenheid was er immers tot 31 maart, maar de vraag is nu of de argumenten die twee maanden geleden op tafel lagen, nog steeds geldig zijn. Dat staat los van de vraag in welk document dat argument stond.

De heer **Maassen** (SP): Het gaat erom dat één onderdeelje uit het herstelplan nu toch alvast wordt uitgevoerd. Als dat het sluiten van het zwembad was geweest, het sluiten van het Cultureel Centrum of het schrappen van de subsidie voor de jeugdcontributie van de sportverenigingen, had de publieke tribune vol gezeten met mensen die zich daartegen hadden verweerd, en terecht. Er was immers net besloten om het herstelplan niet in te dienen. Dit onderdeel betreft geen directe subsidie aan een voorziening of vereniging, maar het betreft wel extra middelen om mensen die het heel slecht hebben, het wat beter te laten doen. Die mensen weten helemaal niet dat dit op de agenda staat. Zij weten ook niet dat de kans bestaat dat er misschien wat meer geld komt voor gemeentelijke voorzieningen. Zij zitten hier dus niet op de publieke tribune. Het treft mijn fractie heel erg dat er nu iets uit het herstelplan wordt uitgevoerd, terwijl we hadden afgesproken om dat niet te doen.

Wat zouden wij dan graag willen? We hebben van wethouder Nieuwenhuizen een mooi overzicht gekregen van zaken die Voorschoten doet voor arme gezinnen, met name voor arme gezinnen met kinderen. Dat ziet er natuurlijk goed uit. Het is goed dat dat gebeurt en het zijn goede regelingen, maar het gaat erom dat er landelijk een gevoel van urgentie is dat er méér moet gebeuren. Inmiddels groeit een op de negen kinderen op in armoede; een op de negen kinderen groeit op in armoede! Dat is veel te veel. Dat is ook veel meer dan een paar jaar geleden. Dat is de reden waarom het Rijk de gemeenten dit geld ter beschikking stelt. Wat de SP betreft, wordt dat geld dus ook uitgegeven: structureel € 83.000 per jaar aan armoedebestrijding, specifiek bij kinderen. Die discussie moeten we nu echter eigenlijk nog niet voeren. De discussie die wij nu moeten voeren, is: moeten we dit nu besluiten? De SP-fractie vindt van niet, want toen we over het herstelplan spraken, hebben we besloten dat we hier nog even niet over zouden besluiten. In mei is er een armoedeconferentie. Dan wordt er nagedacht over hoe we het armoedebeleid voor de komende jaren vorm gaan geven. De SP-

fractie stelt voor om dit geld voorlopig wel te oormerken en het nog niet te laten vervallen in de algemene reserve. Pas na de armoedeconferentie, wanneer we het gaan hebben over de jaarrekening en zeker later, wanneer we het weer echt over het herstelplan gaan hebben, zouden we moeten bekijken of het geld harder nodig is in de algemene reserve of voor de armoedeplannen die we in mei op de armoedeconferentie gaan maken. Mijn fractie dient daartoe een amendement in, mede namens GroenLinks en de PvdA. Het amendement doet precies wat ik zojuist heb uitgelegd en luidt:

"Amendement 004.

"De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 6 april 2017,

overwegende dat:

- het laten vervallen van de Klijnsma-gelden voor armoedebestrijding naar de algemene reserve onderdeel uitmaakte van het herstelplan;*
- het besluit over het herstelplan uitgesteld is om een betere overweging te kunnen maken;*
- in mei 2017 een armoedeconferentie wordt georganiseerd waarop de inzet van Voorschoten in armoedebestrijding zal worden vormgegeven;*

concluderend dat het gezien het voorgaande nu niet het moment is om te concluderen dat de extra Klijnsma-gelden voor de bestrijding van armoede onder kinderen en ouderen in de algemene reserve kunnen vervallen;

besluit het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen:

- beslispunt 1 aan te vullen met de volgende tekst: ... 'en de ramingen voor de lasten op het programma Sociaal domein ten behoeve van armoedebestrijding onder kinderen structureel te verhogen met € 83.000,-' en voor de jaren 2017 en 2018 de lasten op het programma Sociaal domein ten behoeve van armoedebestrijding onder ouderen incidenteel te verhogen met € 3000,-;*
- beslispunt 3 te laten vervallen;*
- beslispunt 4 om te nummeren naar nummer 3."*

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. De heer Maassen heeft al veel gezegd wat ik ook wilde zeggen. Ik zal dat dus niet allemaal herhalen, maar ik denk dat twee punten bijzonder belangrijk zijn. De heer Maassen heeft met argumenten heel duidelijk onderbouwd dat we juist hebben besloten om onze beslissingen over het herstelplan nog niet te nemen, dat we dit dus gewoon daarbuiten moeten houden en dat we op de raadsconferentie over armoede nadere besluiten kunnen nemen. Dat betoog heeft hij gehouden; dat zal ik dus niet herhalen, want ik onderschrijf dat volledig. Ik wil de nadruk ook leggen op die gelden en op de vraag waarvoor zij zijn bestemd. Ja, dat geld is niet geoormerkt; dat is nu eenmaal zo omdat

we leven in deze tijd, waarin onze mooie landelijke overheid het niet gepast vindt om gemeenten van alles op te leggen. Dat doet zij dus ook niet, in de zin van dwingend geoormerkt geld. Het is echter wel degelijk de bedoeling dat dit gehele bedrag wordt uitgegeven aan armoedebestrijding onder kinderen. Sterker nog: uit bij de rijksoverheid beschikbare informatie blijkt dat het de bedoeling is dat dit geld direct terechtkomt bij kinderen die in armoede leven. Er staat niet: het is de bedoeling dat dit in de algemene reserve van een noodlijdende gemeente komt. Nee, het komt direct terecht bij kinderen die in armoede leven. We hebben van het college inderdaad een overzicht gekregen met een aantal armoedebestrijdingsmiddelen, waarvoor dank, maar dat zijn precies de maatregelen waarvan ook door het Rijk bij het invoeren van deze gelden is gezegd dat al die maatregelen die wij al hebben, niet bedoeld zijn voor dit soort armoedebestrijding. Het gaat juist om het daarbovenop bieden van maatwerk voor kinderen.

De enige reden waarom dit geld niet is geoormerkt, is dat gemeenten niet in een keurslijf komen te zitten ten aanzien van de vraag hoe en bij welke kinderen zij kinderarmoede aanpakken. Het is niet zo dat dit geld niet is geoormerkt omdat wij het ook in onze reserve mogen storten of omdat er lantaarnpalen voor mogen komen. Nee, het is niet geoormerkt om ons de vrijheid te geven. Bij ons is het bijvoorbeeld misschien harder nodig dat een kind dat in Wassenaar of Leiden op school zit en een nieuwe fiets nodig heeft, die nieuwe fiets krijgt, terwijl zo'n kind in een andere gemeente misschien liever een buskaart heeft. Daarom is het geld niet geoormerkt, want daardoor hebben we de vrijheid om het te besteden zoals het hardst nodig is voor die kinderen. Dit bedenk ik niet; dit is gewoon het doel van het geld van de rijksoverheid. Bovendien heeft de VNG, waar wij als gemeente gewoon lid van zijn, een bestuurlijk convenant gesloten waarin nogmaals wordt bevestigd dat dit geld gewoon bij kinderen terechtkomt. We kunnen dit nu dus wel in de reserve laten vervallen, maar dan zouden wij eigenlijk onze middelvinger opsteken naar het Rijk, dat blijkbaar niet goed heeft begrepen dat wij het geld harder nodig hebben voor iets anders dan voor kinderarmoedebestrijding. We zouden onze middelvinger dan ook opsteken naar de VNG, die met dat convenant blijkbaar niet goed heeft begrepen dat we het geld in Voorschoten anders nodig hebben. En dan zeg ik nog niet wat we doen naar die gezinnen en die kinderen die dit nodig hebben. Mijn fractie kan er, kortom, absoluut niet mee leven dat we dit geld op deze manier in de algemene reserve laten vallen. Absoluut niet. Wij steunen dus het door de heer Maassen opgestelde amendement en hebben dat mede-ingediend.

De heer In 't Veen (VVD): Voorzitter. Er zijn al enkele dingen gezegd over de aanloop naar de discussie over de Decemercirculaire. In de Decemercirculaire wordt melding gemaakt van een structureel bedrag van € 83.000 als inkomensondersteuning voor kinderen die in armoedige omstandigheden leven. Dit betreft de zogenoemde Klijnsma-gelden. In de commissie is gediscussieerd over de vraag of het in de Voorschotense situatie – ik benadruk: de Voorschotense situatie – nodig is om dit bedrag daadwerkelijk in te zetten. Laat duidelijk zijn dat kinderen in Voorschoten niet tekort mogen komen en dat, indien dat wel zo zou zijn, dit bedrag daarvoor moet worden aangewend. Immers, alle kinderen in Voorschoten moeten ongeacht de huiselijke situatie mee kunnen doen. Uit de beantwoording van de vra-

gen van GroenLinks door het college blijkt echter dat voor deze groep kinderen al veel wordt gedaan en dat deze groep kinderen, gelet op alle al van toepassing zijnde regelingen, op het gebied van sport, onderwijs of anderszins niet achterlopen en dus gewoon mee kunnen doen. Dit blijkt ook uit een nader overzicht van wethouder Nieuwenhuizen, waarin ook duidelijk wordt gesteld dat kinderen, als dat nodig is, in aanmerking kunnen komen voor een fiets, recreatie en andere zaken.

De heer **Middelburg** (PvdA): Ik vraag mij af of het de heer In 't Veen bekend is dat de gelden expliciet zijn toegekend om te worden besteed bovenop alle reeds bestaande maatregelen, dus voor andere zaken dan de door hem genoemde maatregelen?

De heer **In 't Veen** (VVD): Dan hoor ik graag van de heer Middelburg welke andere zaken hiermee worden bedoeld.

De heer **Middelburg** (PvdA): Ik gaf u daar zojuist een aantal voorbeelden van. Dat zijn dus zaken die niet onder de bestaande regelingen vergoed kunnen worden. Het hele punt daarachter is dat dit maatwerk is, dat er, zoals ook in de regeling staat, wordt uitgegaan van de behoeften bij de kinderen en dat er juist wordt gezocht naar wat zij het hardst nodig hebben en waaraan we met onze huidige regelingen nog niet voldoen.

De heer **In 't Veen** (VVD): Ik hoorde u ook zeggen dat kinderen voor een fiets in aanmerking moeten komen. In de door mevrouw Nieuwenhuizen gegeven toelichting lees ik dat er een regeling is voor school-, cultuur- en sportkosten en dat de tegemoetkoming bijvoorbeeld gebruikt wordt voor de kosten van schoolreisjes, schriften, boeken, een fiets, recreatie en culturele kosten. Het lijkt mij dat hiermee wordt voldaan aan datgene wat u hebt gesteld.

De heer **Middelburg** (PvdA): Ik wijs de heer In 't Veen dan graag op een voorbeeld dat hier in Voorschoten heeft gespeeld: een kind in een gezin kreeg inderdaad een fiets verstrekt, de fiets werd gestolen en uiteindelijk heeft een lokale kerk een nieuwe fiets verstrekt, omdat dit buiten alle regels viel. Van dat soort voorbeelden zegt in ieder geval mijn partij: het is mooi dat de kerk die fiets heeft verstrekt, maar het zou nog mooier zijn als het niet nodig is dat mensen op de charitas leunen maar gewoon niet in armoede hoeven te leven.

De heer **In 't Veen** (VVD): Ik constateer in ieder geval dat de heer Middelburg niet ontkent dat er een regeling bestaat waarmee kinderen in aanmerking kunnen komen voor fietsen.

De heer **Maassen** (SP): Dit wordt een heel technische discussie over wat wel of niet vergoed gaat worden en of de huidige regeling genoeg is. Ik wil de heer In 't Veen twee vragen stellen. Ten eerste: constateert hij met mij dat de Klijnsma-gelden bedoeld zijn voor extra beleid bovenop het huidige? Ten tweede: moeten we die technische discussie over wat er wel of niet nodig is, niet voeren op de armoedeconferentie en is het niet verstandig om op die armoedeconferentie te wachten voordat we het geld laten vervallen in de algemene middelen?

De heer **In 't Veen** (VVD): Op beide vragen antwoord ik nee. Volgens mij komen deze Klijsma-gelden niet bovenop het bestaand beleid, maar zijn zij juist bedoeld om dat beleid op een goede wijze uit te voeren, vooral bij gemeenten waar dat beleid niet wordt uitgevoerd. Het lijkt mij dat uit de antwoorden op de vragen van GroenLinks en uit de memo van mevrouw Nieuwenhuizen overduidelijk blijkt dat wij voldoen aan de eis om ervoor te zorgen dat kinderen gewoon mee kunnen doen in de maatschappij, naar school kunnen, mee kunnen gaan met een schoolreisje en een fiets krijgen, zodat zij op dat moment in ieder geval niet tekortkomen. Daarmee loopt Voorschoten voorop.

De heer **Maassen** (SP): Dat Voorschoten beleid heeft, staat niet ter discussie, maar of dat voldoende is, blijkt niet uit de opsomming die wij hebben gekregen. Dat kan de heer In 't Veen net zo min hard maken als ik. Daarvoor heeft VVD-wethouder Nieuwenhuizen juist een armoedeconferentie gepland, om te bekijken of het goed is en wat er nog bij moet. Dan is het toch verstandig om met het weghalen van het geld te wachten totdat je weet of dat nodig is?

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): In aanvulling op de vraag van de heer Maassen: op basis van welke bronnen stelt de VVD dat het beleid voldoende is? Er wordt steeds over de armoedeconferentie gesproken, maar misschien heeft de VVD in de praktijk, met behulp van fondsen of hoe dan ook onderzoek gedaan. Ik krijg dus graag een onderbouwing van die bewering.

De heer **In 't Veen** (VVD): Ik wil de vraag van mevrouw Lamers met een wedervraag beantwoorden: heeft zij onderzoek gedaan waaruit blijkt dat de bestaande regelingen tekortschieten in het verstrekken van middelen aan kinderen die in deze omstandigheden leven? Vooralsnog hebben wij daar geen aanwijzingen voor.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): De VVD wijst erop dat dit nog onbekend terrein is. Daar kan ik mij alleen maar bij aansluiten. Precies om die reden steunt GroenLinks dit amendement.

De heer **In 't Veen** (VVD): Ik nodig mevrouw Lamers van GroenLinks ertoe uit om met voorbeelden te komen waaruit blijkt dat de bestaande regelgeving onvoldoende is om deze facten en deze materie aan kinderen toe te kennen.

De **voorzitter**: Dames en heren, ik ga deze discussie stoppen, want dit brengt ons niet verder. Enkele sprekers hebben al aangegeven dat de discussie hierover gevoerd zal worden bij de armoedeconferentie. Wat u verder vindt van de inzet van middelen, is een andere zaak, maar ik wil vanavond wegblijven van een welles-nietesspelletje waarin de één het beter meent te weten dan de ander, want daar komen wij vanavond niet uit. Ik zou de heer In 't Veen willen vragen om zijn inbreng te vervolgen.

De heer **In 't Veen** (VVD): Dank u, mevrouw de voorzitter. Dat had ik graag direct gedaan.

De VVD kan zich dus vinden in het voorstel van de wethouder om een structureel bedrag van € 83.000 over te hevelen naar de algemene reserve. Dit heeft als direct groot voordeel dat er

€ 83.000 minder hoeft te worden bezuinigd op andere belangrijke voorzieningen. Dat laat uiteraard onverlet dat het bedrag van € 83.000, zodra dat nodig zou zijn, nog altijd gebruikt kan worden indien inderdaad zou blijken dat kinderen in armoedige omstandigheden verkeren. Dat heeft de wethouder ook aangegeven in de commissievergadering van 30 maart jl.

De heer **Maassen** (SP): Toen de volledige oppositie in de extra raadsvergadering van december jl. voorstelde om alvast de belastingverlaging van de VVD terug te draaien zodat we alvast iets konden doen aan het gat in de begroting, zei de VVD: nee, dat gaan wij niet doen, want wij willen niet vooruitlopen op het herstelplan. Waarom vindt de VVD het dan wel goed om met het in de algemene middelen laten vervallen van de Klijsma-gelden vooruit te lopen op het herstelplan?

De heer **In 't Veen** (VVD): Mijnheer Maassen, het is mij al vaker opgevallen dat u altijd appels en peren met elkaar vergelijkt. Ik vind dat dit van een iets andere orde is. De vorige keer deed u dat ook.

De heer **Maassen** (SP): Ik vergelijk twee maatregelen uit het herstelplan. Over de ene maatregel zegt de VVD: goed, dat doen wij alvast van tevoren. Bij de andere maatregel vindt de VVD dat niet goed. Dat zijn geen appels en peren, maar totaal gelijke grootheden. Het gaat erom dat de VVD een belastingverhoging die vooral bij mensen met een huis van meer € 1 miljoen neerkomt, graag wil tegenhouden, maar het in de algemene middelen laten vervallen van armoedegeld voor kinderen in armoede niet.

De **voorzitter**: Mijnheer In 't Veen, u vervolgt uw betoog.

De heer **In 't Veen** (VVD): Ja, nog één opmerking: van dik hout zaagt men planken.

De **voorzitter**: Wilt u dat soort kwalificaties wellicht voor u houden? Ik vind echt dat deze discussie ...

De heer **Mol** (VVD): Voorzitter, met alle respect: ook andere partijen gebruiken kwalificaties. Daar worden geen opmerkingen over gemaakt.

De **voorzitter**: U hebt daar gelijk in en die opmerking is terecht, maar de discussie gaat nu een kant op waardoor het niet meer over de inhoud gaat. Het gaat om de toon van het debat. Daar zou ik van weg willen blijven. Mijnheer In 't Veen, bent u klaar met uw betoog?

De heer **In 't Veen** (VVD): Ik ben bijna klaar. Ik wil alleen nog aangeven dat dit in de commissievergadering van vorige week al uitgebreid is besproken en dat wij ook hebben gesproken over de reserve Sociaal domein. Dat heeft de heer Rasch heel duidelijk toegelicht: mochten er tekorten zijn, dan kunnen wij die reserve daarvoor gebruiken. Daar komt nog bij dat, zodra er geput wordt uit de reserve Sociaal domein, dat bedrag altijd op het niveau van € 1,5 miljoen blijft omdat we dan uit de algemene reserve putten. Daar wil ik het bij laten.

De heer **Van der Meij** (D66): Voorzitter. Er is al een heleboel gezegd. Laat ik proberen om de discussie niet te herhalen en om een andere toon aan te slaan; dat is ook wel prettig. U ziet hoe zorgvuldig wij onze voorzitter volgen.

D66 concludeert in ieder geval uit het antwoord van het college dat er op dit moment een groot aantal regelingen is in het kader van het armoedebeleid. Dat is goed. Wij hebben daar als gemeente Voorschoten op jaarbasis 3,5 ton voor beschikbaar. De wethouder heeft de vorige keer aangegeven dat, mocht uit de armoedeconferentie naar voren komen dat er schrijnende gevallen zijn of dat dit geld nodig is, dit alsnog beschikbaar wordt gesteld. Met die informatie en met die toezegging van de wethouder zijn wij tevreden, want dan kunnen we in de loop van de komende maanden altijd bezien of en, zo ja, waar extra geld nodig is.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Er is vanavond en ook al in eerdere debatten in de gemeenteraad heel veel over dit onderwerp gezegd. Zoals de heer Rasch al heeft aangegeven, zou het voorliggende voorstel in beginsel, los van de Voorschotense situatie, een technische verhandeling zijn omtrent de begroting, met plussen en minnen, waar je dan ja of nee tegen zegt. Alleen vanwege de specifieke omstandigheden in Voorschoten, namelijk het tekort op de begroting, voeren we een discussie die in de regel iets lastiger is dan bij een gemeente die geen tekort heeft. Nogmaals, er is al het nodige over gezegd. Het voorliggende dilemma is eigenlijk wat je met die middelen doet. Zet je die nu in als extra impuls voor het armoedebeleid, zoals hier is aangegeven? Daar valt op zich natuurlijk heel veel voor te zeggen. Tegelijkertijd hebben we enerzijds te maken met het feit dat de gemeente Voorschoten een ernstig structureel tekort heeft op de begroting. Anderzijds hebben we natuurlijk al bestaand beleid. We hebben vanmiddag een memo van het college gekregen. Daarin staat dat we bijna 3,5 ton uitgeven aan maatregelen die te maken hebben met armoedebestrijding. Daar hebben we in een eerder verband ook over gesproken. Telkens bleek dat het bereik van ons armoedebeleid onvoldoende was. We hebben daar extra communicatie en extra mensen op gezet om het bereik van ons beleid uit te breiden en om beter te communiceren. Dat heeft geleid tot betere beleidseffecten, namelijk een grotere uitputting van het beleid. We hebben natuurlijk ook gesproken over het herstelplan, waarin we allerlei maatregelen hebben voorgesteld om te snijden in de begroting. Daarbij denk ik aan Wmo-vervoer, bezuinigingen op sociaal raadslieden enzovoorts. Die maatregelen waren voor ons allemaal natuurlijk niet leuk om te nemen. Dat heeft ook geleid tot grote commotie in onze gemeenschap.

Er is ook gesproken over de vraag hoe je dat geld inzet: zet je dat specifiek in voor armoedebeleid? In feite is de discussie ons inziens echter nog iets breder. Je kunt het geld inzetten als algemene dekking voor het tekort op de algemene begroting. Dan kun je zeggen dat het dilemma eigenlijk is dat hoe meer je oormerkt voor armoedebestrijding, hoe meer je moet ingrijpen op andere posten. En dat gaat niet alleen over armoedebestrijding. Je kunt natuurlijk ook niets oormerken en daarmee de bezuiniging op de sociaal raadslieden ongedaan maken. Het dilemma is volgens mij dus breder dan armoedebestrijding op zichzelf.

Om dit dilemma goed te kunnen beslechten en op dat punt een zinvolle keuze te kunnen maken, hebben wij twee vragen aan het college. Kan het college aangegeven hoe het in algemene zin gaat met die € 355.000? Hebben we op dat punt nog steeds te maken met een algemene onderuitputting? En heeft het, gelet op het beleid van de provincie op het punt van de drie O's, op dit moment zin om gelden te oormerken als er nog geen nieuw beleid is? We kunnen dan immers ook geen nieuwe verplichtingen aangaan. Dat zijn onze twee vragen.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Allereerst zou ik iets recht willen zetten. De VVD heeft zojuist aangegeven dat GroenLinks zou beweren dat er geld nodig zou zijn. Nee, we kunnen daarover nog geen uitspraken doen. Daarom willen wij het geld niet al vooraf bestemmen voor een ander doel dan het doel waarvoor het bedoeld is. Dat is het punt: wij be-geven ons op onbekend terrein. In het coalitieakkoord staat letterlijk dat bezuinigingsmaatregelen en dergelijke "nooit ten koste van de zwaksten in de samenleving mogen gaan". Daar kunnen wij ons goed in vinden. Dan moet dus ook niet gebeuren.

De heer **Smittenaar** (VVD): Beweert mevrouw Lamers dat dat nu wel gebeurt als de VVD voorstelt om de gelden ergens anders te parkeren? Volgens mij wordt er immers heel veel gedaan. Dat is naar mijn inzicht voldoende. Volgens mij lijkt het op deze manier dus prima.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Dank u wel voor deze interruptie, want daardoor kan ik nog een keer duidelijk maken dat we ons bevinden op onbekend terrein en dat we dus ook niet het risico moeten gaan lopen dat we in deze situatie terechtkomen. Dat is ons punt. We beweren dus niet al op voorhand dat dit gaat gebeuren, maar we lopen wel dat risico. GroenLinks vindt dat dat niet moet gebeuren.

De reserve Sociaal domein, waar geld uit kan komen, is nog een extra risico. Er is een reserve Sociaal domein. In juli heeft de gemeenteraad besloten dat daar geen deksel op zou kunnen komen en dat er dus geen maximum aan zou worden gesteld. In november is dat besluit teruggedraaid en is er alsnog een deksel op gelegd, met de toezegging dat, als het geld nodig is, het toch kan worden ingezet. Waarvandaan dan, vraag ik mij af, gelet op de situatie waar we nu in zitten. In het kader van de begrotingsbehandeling is besloten om op voorhand meer dan € 1 miljoen te gebruiken om de begroting te dekken. Dat vonden wij heel riskant, want gelet op demografische ontwikkelingen, opneinderegelingen en andere zaken kun je nog niet zeggen dat je zoveel geld gaat overhouden. Dat is te onzeker. We zitten in de eerste jaren van de decentralisaties. Als er nu wordt gezegd dat we een grote reserve hebben en dat we daar geld uit kunnen halen als dat nodig is, constateer ik dat er wederom een hap uit die reserve genomen dreigt te worden. Dit moet niet gebeuren.

De heer **Maassen** (SP): Terwijl mevrouw Lamers dit vertelt en deze opsomming maakt, denk ik iets wat ik via haar bij de wethouder wil neerleggen. Als wij het idee hebben dat er een reserve van € 1,5 miljoen is voor het sociaal domein en dat we, als er meer nodig is, dat uit de algemene reserve halen, moeten we in dat geval toestemming daarvoor vragen aan de provincie, omdat we onder financieel toezicht staan.

De **voorzitter**: Dat is vooruitlopen op de tweede termijn of een aanvulling op de eerste, maar dit is een reële vraag en die kan straks door de wethouder worden beantwoord.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Ik denk: als er sprake is van nieuw beleid, kan dat niet, maar de wethouder weet daar meer van dan ik. Dan zit je dus echt met een heel groot probleem. Er is al geld uit de reserve Sociaal domein gehaald. Er is al op voorhand geld voor het sociaal domein gebruikt om de begroting sluitend te maken. Dat is al meer genoeg. We zouden de kwetsbaarste groepen ontzien. Laten we ons gewoon aan het coalitieakkoord houden en dit doen. Daarom hebben wij besloten om het amendement van de SP mede te ondertekenen.

De **voorzitter**: Eerst zal wethouder Nieuwenhuizen reageren met betrekking tot het beleid ten aanzien van de armoede. Daarna zal wethouder Binnendijk ingaan op de vragen die te maken hebben met de financiële portefeuille.

Wethouder **Nieuwenhuizen**: Voorzitter. Ik denk dat niemand hier bestrijdt dat de raad enkele jaren geleden op zich een goed minimabeleid heeft vastgesteld; dat lees ik ook in de overwegingen van de amendementen. Dat beleid loopt van 2015 tot en met 2018. We hebben de raad ook geïnformeerd over alle regelingen die er op dit moment zijn. Eigenlijk nog veel belangrijker is dat het gebruik daarvan de afgelopen jaren behoorlijk toeneemt door de extra inzet die daarop gepleegd wordt en bijvoorbeeld ook door alle kindregelingen onder te brengen in één kindpakket. Ik denk dat dit vaststaat. Ook het actieteam is bijvoorbeeld bezig. U hebt vorige week ook allemaal in Het Krantje kunnen lezen over de Week van het Geld, die ook in het kader van het minimabeleid staat. Het bereik neemt op dit moment enorm toe. Ik ben daar nog heel voorzichtig mee, maar de cijfers over 2016 geven weliswaar een tekort aan op het onderdeel "bijzondere bijstand/minimabeleid", maar daarmee wordt nog even vooruitgelopen op de jaarrekening. Het product "participatie en inkomen", waar dit onder valt, heeft een kleine plus. Kennelijk redden we het allemaal dus nog binnen de regelingen. Het zijn allemaal opneemregelingen. We zullen in maart dus nooit zeggen: sorry, het budget is op. Kinderen kunnen hier gewoon volop gebruik van maken. Als de reserve Sociaal domein uiteindelijk gebruikt moet worden, moet die gebruikt worden. Daar is zij ooit voor bestemd en dat hebben wij ook in voorgaande jaren met de raad afgesproken.

De sociale conferentie is aangekondigd voor mei. Dat is eigenlijk de start van het nieuwe Beleidsplan minimabeleid. Vanuit dat perspectief moet natuurlijk bekeken worden wat we nog extra kunnen doen op het punt van die regelingen. Dan hebben we ook de cijfers compleet. Bij die regelingen zitten bijvoorbeeld dingen zoals de nieuwe tabletregeling, waarmee aan iemand maar één keer in de vijf jaar een tablet wordt verstrekt. De kunst blijft natuurlijk om iedereen met al die regelingen te bereiken en om te bezien wat wij nog missen; op dat punt ga ik mee met mijn burens hier, aan de linkerkant. De staatssecretaris heeft er heel duidelijk op gewezen dat er kennelijk nog iets ontbreekt aan al die regelingen die er zijn.

Ik denk dat dit beleidsmatig het belangrijkste is. Ik zou de raad dus vooral adviseren om op de conferentie met alle partners – het is niet alleen een raadsconferentie; het is natuurlijk veel breder, want ook een aantal jaren geleden was het echt een heel brede conferentie – met deze drie gemeenten weer te bekijken wat er nodig is en hoe we al deze doelgroepen nog beter bereiken.

Wethouder **Binnendijk**: Voorzitter. Ik denk dat wij ondanks de commissievergadering toch nog steeds een beetje langs elkaar heen praten. In feite houdt het vaststellen van de voorliggende Decembercirculaire in dat de baten in de begroting worden verhoogd. In tabel 2 van het voorstel zouden we, als we zouden ingaan op het amendement van de SP, de PvdA en GroenLinks, € 83.000 moeten aftrekken. Dat zou betekenen dat je vanaf 2018 negatief komt te staan. Dan is het voorstel als het ware kostenverhogend. Die opmerking maakte de heer Van Oostrum ook: hoe zit het met die drie O's? Als de raad vanavond akkoord gaat met het genoemde amendement, is het voorstel kostenverhogend. Dan moet dat in het kader van het preventief toezicht worden voorgelegd aan de provincie. Dan kunnen er grofweg twee dingen gebeuren. Ten eerste: de provincie gaat ermee akkoord en vindt dit een goed plan. Dat betekent dat wij dan met betrekking tot het herstelplan een extra opgave hebben voor het negatieve getal; de opgave wordt dan alleen maar groter, terwijl we juist in de weer zijn om die opgave kleiner te maken. Het meest waarschijnlijk is echter dat de provincie hier niet mee akkoord gaat. Zoals de heer Van Oostrum al zei, wordt elk voorstel getoetst aan de drie O's; onontkoombaar, onuitstelbaar en onvoorzien. Ik denk dat we die drie O's niet kunnen motiveren met betrekking tot het voorstel om die kosten in dit voorstel te verhogen.

De heer **Maassen** (SP): Nou breekt mijn klomp. Vorige week hebben we dit in de commissievergadering besproken. Toen heeft de heer Zoetemelk, van het CDA, gevraagd of het oormerken van dit geld voor datgene waarvoor het is bedoeld, het bestrijden van kinderarmoede, van de provincie zou mogen of niet. Het antwoord van de wethouder was toen: ja, dat mag. Op basis van dat antwoord is dit amendement geformuleerd. Nu wordt ineens beweerd dat dat niet mag en dat hier toestemming voor gegeven moet worden. Hoe zit het nou?

Wethouder **Binnendijk**: Naar aanleiding van de commissievergadering heb ik dit ook voorgelegd aan de afdeling Financiën: wat gebeurt er als dit in de min komt? Het antwoord heb ik u zojuist gegeven. Wij kunnen vanavond verschillende dingen doen. Ik wil wel een beetje met u meedenken; begrijp mij goed. Als we vandaag de Decembercirculaire en het voorliggende voorstel aannemen – dan worden die baten dus verhoogd – kan de raad na de mei-conferentie en voor november, wanneer we de begroting gaan vaststellen, op grond van de uitkomsten van die mei-conferentie nog altijd beslissen om hiervoor toch een reserve in te stellen. Dat moeten we dan natuurlijk wel in de begroting doen om die tekorten te motiveren en we moeten dit dan ook voorleggen aan de provincie, maar op zich kan dit wel. Hoewel dit nu in de – laat ik het zo noemen – algemene pot gaat, kunt u later dus weer besluiten om dat ongedaan te maken. Andersom is lastig, want als je dit nu al doet, moet je dat voorleggen aan de provincie, omdat dat het tekort verhoogt. De raad kan er ook voor kiezen – dat raad ik op zich niet aan – om vanavond niets vast te stellen en het gewoon even zo te laten.

Op een gegeven moment, wanneer we de administratie moeten bijwerken – lees: de begroting voor 2018 moeten samenstellen – moeten we daar dan wel iets mee. Dat kan ook. Er is ook een derde smaak mogelijk. Dat is zo'n beetje het door de heer Rasch met zijn amendement voorgestelde compromisvoorstel. Met de getallen in het amendement komt het totaalvoorstel met betrekking tot de Decembercirculaire niet in de min. Dat betekent dat het verzamelvoorstel met betrekking tot de Decembercirculaire niet kostenverhogend is. Dat zouden we dus wel kunnen doen.

De heer **Maassen** (SP): Woorden als "ik voel mij niet goed voorgelicht" zijn in dit soort settingen altijd erg zwaar. Laat ik dus maar zeggen dat ik mij een beetje de verkeerde kant opgestuurd voel. Op basis van de informatie die de commissie had, onder andere de opmerking van de wethouder dat dit kon, is dit amendement opgesteld. Ik had dit graag eerder geweten, ook omdat ik vorige week heb aangekondigd dat ik een dergelijk voorstel zou willen indienen. Vorige week hebben de wethouder en de burgemeester in de commissievergadering aangegeven dat er in het college nog gesproken zou worden over de vraag of het voorstel aangepast zou worden. Gelet op het feit dat de wethouder het voorstel van ONS Voorschoten als compromisvoorstel naar voren brengt, begrijp ik dat er na dat collegeoverleg wel contact is geweest met de fractie van ONS Voorschoten over het feit dat een dergelijk amendement handig zou zijn, maar mijn fractie is op geen enkele manier geïnformeerd over de uitkomst van het collegeoverleg. Dat was in deze situatie wel zo netjes geweest.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Ik kan de heer Maassen verzekeren dat hij op hetzelfde moment is geïnformeerd over mijn voornemen als de leden van het college. Er is dus geen enkele vorm van voorsprong geweest in het overleg tussen het college en onze fractie.

De heer **Middelburg** (PvdA): Mijn vraag is misschien technisch, maar ik stel die vraag toch. Ik snap niet goed waarom het college zegt dat het er bij de provincie wel doorheen kan als we het met € 28.000 doen, maar niet als het € 83.000 is. Voor zover bekend is er niet een bepaalde minimum- of maximumgrens. Het kan of het kan niet. Kan de wethouder dat voor mijn informatie kort toelichten?

Wethouder **Binnendijk**: Dan verwijs ik weer even naar tabel 2. Daar ziet u de getallen staan. Als je daar € 83.000 van aftrekt, kom je in de min. Als je het doet op de door de heer Rasch voorgestelde manier, blijf je nog net in de plus. Het is, met permissie, gewoon een kwestie van optellen en aftrekken.

Ik stoor mij echt buitengewoon aan de opmerkingen van de heer Maassen. Die maakte hij ook al in de discussie met de heer In 't Veen. Kennelijk vindt hij dat gezellig, maar ik vind echt dat hij hier insinuaties te berde brengt alsof het college alleen met ONS Voorschoten heeft overlegd en alsof wij ONS Voorschoten zelfs geadviseerd zouden hebben om dit amendement in te dienen. Ik vind dit echt onbestaanbaar. Mijnheer Maassen, u bent vanavond wat dat betreft sfeerverhogend bezig. Ik stoor mij daar mateloos aan, voorzitter.

De **voorzitter**: Ja, ik begrijp dat u zich daaraan stoort, maar een uitspraak dat woorden verkeerd zijn of iets dergelijks ... Ik begrijp ook dat de heer Maassen opmerkt dat hij zich op het verkeerde been gezet voelt na de commissievergadering, waar ik ook bij aanwezig was. Ik snap de opmerking wel, maar het gaat even om de inhoud en de afronding van de discussie. U was daarmee bezig.

Wethouder **Binnendijk**: Het staat mij niet bij dat ik de heer Maassen in de commissievergadering verkeerd heb geïnformeerd, maar als hij dat zegt, ga ik daarvan uit. Dat spijt mij dan. Wel is het zo dat de heer Rasch zijn amendement met de afdeling Financiën heeft besproken, dus niet met het college. Hij heeft advies gevraagd bij de afdeling Financiën. Misschien had de heer Maassen dat ook moeten doen.

Ik wil de heer Van der Meij nog even citeren. Ik heb het ook in de commissievergadering zo gezegd: welke oplossing we ook nemen, we kiezen in onze ogen voor de administratief en financieel beste oplossing. Die is beter dan het amendement van de heer Rasch, maar het amendement van de heer Rasch van ONS Voorschoten zou dus ook kunnen, als de raad dat wil. Het staat echter overeind – dat heb ik ook in de commissievergadering gezegd en collega Nieuwenhuizen heeft dat zojuist ook gezegd – dat als er op de een of andere manier schrijnende gevallen komen en als uit de armoedeconferentie in mei blijkt dat we, hoewel we veel doen, niet genoeg doen, wij de eersten zijn die met voorstellen naar de raad komen om dat beet te pakken. Gelet op de opstelling van deze gemeenteraad, verwacht ik ook dat we volle steun kunnen krijgen als wij met dat soort voorstellen komen. Ik denk dat ik klaar ben met de beantwoording. Als dat niet zo is, hoor ik dat wel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de heer Rasch behoefte heeft aan een schorsing. Daarna beginnen we met de tweede termijn.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik heb gevraagd om schorsing om even te overleggen, omdat ik vreesde dat we in een verkeerde discussie terechtkwamen. Het gaat er niet om of we iets overhebben voor de armen in deze gemeenschap, zeker voor kinderen in armoede. Dat is het probleem helemaal niet, want niemand in deze raad wil daar niet iets aan doen. Het gaat er, heel plat gezegd, om of er achter de daarbij behorende getallen een s'je of een i'tje staat: is het structureel geld of incidenteel geld? Ik heb zojuist overlegd met een aantal mensen die mij wilden helpen met klankborden. Als voorstel zou ik nu aan de raad willen voorleggen dat als wij het voorliggende raadsvoorstel onverkort vaststellen, ik ons amendement intrek. Maar tegelijkertijd geven wij de garantie dat wij de middelen die op grond van de armoedeconferentie eventueel nodig blijken te zijn, zonder enig voorbehoud zullen verstrekken, maar dan met een i'tje erbij, dus uit de incidentele middelen. De consequentie van deze keuze is dat het geld komt waar het nodig is en dat het komt uit het potje "incidenteel", zodat het niet ten laste gaat van de dekking voor andere middelen, waarvoor wij nu zo hard aan het knokken zijn, dus alle andere structurele uitgaven die nu in gevaar

zijn. Samengevat: mijn voorstel is dat we garanderen dat er voldoende geld is voor armoedebestrijding – dat moet voldoende zijn; daar hoeven we geen bovengrens voor aan te geven – en dat we het voorliggende raadsvoorstel vaststellen. Die garantie kunnen we geven omdat we over voldoende incidentele middelen beschikken. Ik hoef alleen maar te wijzen op het feit dat we een incidenteel jaarrekeningoverschot hebben van bijna € 3 miljoen, dat we een incidentele pot hebben van € 1,5 miljoen in de reserve Sociaal domein en dat er dus echt geen enkele reden is om te vermoeden dat er te weinig geld is. Er is ook niet te weinig bereidheid om dat geld te besteden aan het doel waarvoor het is bedoeld.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Even voor alle duidelijkheid: waarom hebt u uw amendement ingetrokken? Wat is daar precies de reden van en wat maakt het nieuwe voorstel beter dan het oude amendement?

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Met het oorspronkelijke amendement werd beoogd om terug te grijpen op de argumenten die eerder zijn gewisseld in de discussies in februari over het zoeken van begrotingsevenwicht. Het leek mij verstandig om aan te haken bij argumenten die al gewisseld zijn en die in dat verband door het college aangedragen zijn. Daarom is wat nu voorligt verstandiger. Tegelijkertijd beperkte dit de middelen tot slechts € 28.000. Die beperking gaat er nu af, maar nu staat niet het lettertje 's' achter het bedrag maar het lettertje 'i'. Oftewel: wij garanderen dat er voldoende incidenteel geld is. Dat betekent niet dat we het incidenteel, dus eenmalig, willen uitgeven maar zo vaak als dat nodig is, alleen wel uit het potje "incidenteel", zodat dit niet ten laste komt van onze bestedingen op structureel niveau en van het langdurig structureel begrotingsevenwicht.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Het amendement was binnen de door de provincie gegeven marges, hoorde ik zojuist. Is ook het nieuwe voorstel binnen de door de provincie gegeven marges?

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Jazeker. Het amendement zou de begrotingsruimte structureel met € 28.000 verlagen, maar niet zodanig dat dit tot negatieve cijfers zou leiden. Het onverkort vaststellen van het raadsvoorstel, met de garantie dat er geen cent tekortkomt, verkleint de structurele begrotingsruimte in het geheel niet maar biedt voldoende ruimte om te doen wat nodig is.

De heer **Middelburg** (PvdA): Allereerst dank voor het feit dat u aan de slag bent gegaan om te proberen om de discussie een positieve wending te geven. Ik steek de hand ook in eigen boezem: de discussie was zojuist misschien een beetje fel. Ik stel het dus op prijs dat u die moeite hebt gedaan. Ik heb wel een informatieve vraag. U wilt het incidenteel maken. Dat kan. Dat is dan in 2017, 2018 en misschien nog in 2019. Die Klijsma-gelden komen structureel binnen; dat is technisch geredeneerd. Vanaf de andere kant geredeneerd denk ik niet dat wij over twee of drie jaar kinderarmoede hebben uitgebannen. Wat biedt dit voorstel dus op langere termijn? Dat is natuurlijk het grote nadeel van incidenteel geld.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Het huidige armoedebeleid is, als ik heb goed heb, geldig tot 2019. Ik kijk even naar de wethouder.

Wethouder **Nieuwenhuizen**: Tot en met 2018.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Het loopt tot en met 2018. Er zal dus een nieuw armoedebeleid vastgesteld moeten worden en dan zal onder andere aan de hand van de input die wij uit de armoedeconferentie krijgen, een nieuw armoedebeleid worden vastgesteld, met alle benodigde middelen die daar nuttig voor zijn.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Dit is een van de minst prettige discussies die ik heb gevoerd sinds ik drie jaar geleden in deze raad ben gekomen, omdat er nogal op de man werd gespeeld en niet op de argumenten. Ik troost mij maar met de gedachte dat, als men op de man speelt, men kennelijk geen argumenten heeft.

De **voorzitter**: Doe nou niet ...

De heer **Maassen** (SP): Verder wil ik daar geen woorden aan vuil maken.

De **voorzitter**: Maar ik wel, want nu doet u hetzelfde als waar ik in de eerste termijn op inging. Beperk u allen nu alstublieft tot de inhoud van de discussie, met de argumenten, zonder daaraan kwalificaties van welke aard dan ook te geven, zodat we op een gewone constructieve manier met elkaar kunnen discussiëren.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter, Ik speel heel graag op de inhoud en ik wil de discussie heel graag op basis van de inhoud voeren, maar als ik op deze manier wordt bejegend, wil ik mij wel kunnen verdedigen. Dat doe ik nu.

Het voorstel dat de SP samen met GroenLinks en de PvdA heeft gedaan, gaat in eerste instantie uit van het feit dat er alvast invulling wordt gegeven aan het herstelplan. Dat is ook niet zo gek, want ik wijs er nogmaals op dat het raadsvoorstel is gedateerd op 7 maart. Toen gingen wij er nog van uit dat er op dit moment een herstelplan zou liggen dat hopelijk zou zijn geaccordeerd door de provincie en dat we zouden moeten gaan uitvoeren. Dat is niet het geval. De situatie is anders; de situatie is dat we geen herstelplan hebben aangenomen en dat deze maatregel daar geen deel van uitmaakt. Daarom vinden wij het principieel onjuist om toch dit besluit te nemen. Nogmaals: als wij hadden gezegd dat het herstelplan niet is aangenomen maar dat we de 4 ton voor het sluiten van het zwembad toch alvast inboeken door nu te besluiten om het zwembad toch te sluiten, had de publieke tribune hier vol gezeten met allemaal boze mensen, die zouden zeggen: hé, wacht eens even; dat was niet de bedoeling; u had toch besloten om dat nog niet te gaan besluiten? Dat doen we hier nu dus wel. Dat is de principiële reden waarom mijn fractie het amendement heeft ingediend.

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. Ik heb niets toe te voegen aan het betoog van de heer Maassen.

De heer **In 't Veen** (VVD): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij het voorstel van de heer Rasch.

De heer **Van der Meij** (D66): Voorzitter. Uit het voorstel van de heer Rasch komt duidelijk naar voren dat we allemaal iets willen doen aan het armoedebeleid en dat we daar een uitstekende technische oplossing voor hebben gevonden. Ik sluit mij dus aan bij zijn voorstel.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Uit de beantwoording door het college van de vragen blijkt duidelijk dat het bereik van het beleid toeneemt. Daaruit kun je in zekere zin concluderen dat het beleid dat we met deze raad hebben vastgesteld, effectief is en werkt. Voor onze fractie is het ook essentieel dat er sprake is van opneemregelingen. Als je een aanvraag doet en onder de kaders van het armoedebeleid valt, krijg je dus gewoon een voorziening toegekend, ongeacht of er budget is. Uit het feit dat er regelingen en verordeningen zijn, blijkt dus dat er een garantie geldt voor armoedebeleid en armoedeverzoeken. Die garanties zijn er vanuit dit huis; die regelingen zijn vastgesteld. We hebben inderdaad een reserve Sociaal domein van € 1,4 miljoen à € 1,5 miljoen. We hebben in de jaarrekening een structureel overschot op het sociaal domein. Er is dus geld genoeg en de garanties zijn er. Er komt een conferentie aan en we hebben beleid tot en met 2018. Dat tellen we bij elkaar op, samen met de zeer relevante opmerking van de heer Rasch over het tekort: het feit dat de € 85.000 uit de Klijnsma-gelden nu in de algemene middelen komt, leidt ertoe dat we in andere dingen niet hoeven te snijden. Het is heel paradoxaal, maar door dit zo te doen, hoeven we minder te bezuinigen. Dat is voor ons essentieel. Omdat het gaat om dekking met incidentele middelen, kunnen we ons heel goed vinden in de voorgestelde oplossing.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Er zijn wat GroenLinks betreft nog een paar dingen te zeggen. Allereerst gaat het natuurlijk om de besteding van deze gelden voor kwetsbare groepen. Dat is waar we het nu over moeten hebben. Het woord "garantie" is een paar keer gevallen. Er zijn goede bedoelingen in de gemeenteraad en dat is mooi, maar met alleen goede bedoelingen kunnen we geen vangnet bouwen. We moeten er ook voor zorgen dat de voorwaarden er zijn waaronder we dat kunnen doen.

De heer Rasch heeft aangegeven dat ONS Voorschoten het eigen amendement intrekt, omdat dat een maximum zou opleggen aan de gelden. Hij doet dat door eventueel nodige maatregelen te betalen met incidenteel geld, maar dat is dan dus incidenteel geld. Het gaat om een overschot waarover we nog meer duidelijkheid gaan krijgen. We hebben het over onbekend terrein, zoals ik al eerder heb betoogd. We hebben het over een reserve die steeds meer onder druk komt te staan. Ja, die reserve is er en er waren overschotten, maar ik heb aangegeven dat daar een risico aan zit. Wij denken dat die incidentele maatregelen niet de garantie bieden waarmee wij onze goede bedoelingen eventueel in de praktijk kunnen brengen. Het kan wel dat dat gebeurt, maar we lopen een risico. Dat overschot op het sociaal domein is ook voor andere maatregelen bedoeld, zoals de huishoudelijke hulp of wat dan ook. Dat

betekent dat ook deze nieuwe maatregel niet onze goedkeuring kan wegdragen. Wij beschouwden het ingetrokken amendement wel als een verbetering, maar wij vinden de garantie niet voldoende aanwezig. Dat is heel jammer. Dat betekent dat het voorstel toch problematisch is voor GroenLinks. De houding zou ook kunnen zijn: leg het maar voor aan de provincie en dan zien we wel wat de provincie ermee gaat doen. Wie weet hoe de provincie dan reageert. Dat zou onze voorkeur hebben, maar ik denk dat wij ons er maximaal voor moeten inspannen om ervoor te zorgen dat we datgene wat we willen doen, ook kunnen doen.

De heer **Van der Meij** (D66): Mevrouw de voorzitter, is het misschien goed als de wethouder nog even kan bevestigen dat er een garantie wordt gegeven dat wij binnen de bestaande regelingen, binnen de opneemeregelingen en binnen de budgetten iedereen zo goed mogelijk ter wille zullen blijven?

Wethouder **Binnendijk**: Voorzitter. Ik heb even overlegd met mensen van Financiën. Het voorstel van de heer Rasch om dit via incidentele gelden te dekken, kan. Dan omzeilen we inderdaad de problematiek met betrekking tot de structurele baten en lasten, zoals ik die zojuist in de eerste termijn heb geschetst. Ik denk dat dat op zich een chique oplossing is, omdat je dat minimum dan zelfs verlaat. Het kan ook meer worden dan in het amendement. Het komt eigenlijk ook tegemoet aan wat wij in de commissievergadering en ook vanavond namens het college hebben geuit, namelijk dat armoedebestrijding een groot goed is en dat wij ons daar ook volledig voor willen inzetten. Vandaar dat het betoog in de commissievergadering en ook nu vooral was dat dit voor ons met name een administratieve financieel-technische kwestie was: hoe moeten we dit oplossen in het kader van het preventief toezicht waarin wij ons bevinden? Ik denk dat de door de heer Rasch voorgestelde oplossing aan beide punten tegemoetkomt: wij kunnen onze begroting met betrekking tot het preventief toezicht op structurele wijze intact houden en tegelijkertijd ontnemen wij de armoedebestrijding geen ruimte en besteden we de Klijsma-gelden eigenlijk daaraan waarvoor zij bedoeld zijn. Dan moeten we maar afwachten wat de armoedeconferentie en de update van het armoedebeleid om per 1 januari 2019 tot een nieuw armoedebeleid te komen, brengen. Wellicht – ik hoop het van ganser harte – komen er ook weer betere financiële tijden voor Voor- schoten, zodat dit niet op een dergelijke manier geregeld hoeft te worden maar op een andere manier geregeld kan worden.

De heer **Maassen** (SP): Mijn vraag is een beetje technisch. Ik heb in mijn betoog enkele keren naar voren gebracht dat dit voorstel eigenlijk een uitwerking zou zijn van het herstelplan, ware het niet dat dat herstelplan niet is aangenomen. Kan de wethouder dit bevestigen?

Wethouder **Binnendijk**: Natuurlijk kan dit ook een onderdeel zijn van het herstelplan. Ik heb in mijn eerste termijn aangegeven dat je er ook voor kunt kiezen om het niet vast te stellen. Dan moeten we er op een gegeven moment met de begroting iets mee. Het punt is alleen dat de Decembercirculaire nu naar ons toe komt. Dan is het administratief-financieel gebruikelijk dat je direct een voorstel maakt voor hoe je dat doet. Vandaar dat wij de raad een voor-

stel doen dat binnen de structurele marges ligt, zodat wij geen last hebben met betrekking tot het preventieve toezicht.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Ik wil daar een vraag aan toevoegen. Volgens mij leidt de voorliggende Decemercirculaire tot structurele baten. Volgens mij is dit in die zin alleen maar gunstig ten opzichte van het herstelplan. Klopt dat?

Wethouder **Binnendijk**: Dat klopt, in zoverre dat je de armoedegelden wel in de begroting moet laten en niet daaruit moet halen; daar gaat de hele discussie van vanavond over. Dat is een bruggetje naar het amendement van GroenLinks, de SP en de PvdA. Ik denk dat ik in de eerste termijn aan de hand van tabel 2 genoeg heb uitgelegd dat je dan in de min komt. Mevrouw Lamers zegt: laten we het maar proberen en laten we het aan de provincie voorleggen. We moeten het sowieso voorleggen met een motivatie waarom het onontkoombaar en onuitstelbaar is; er was ook nog een derde "O". We moeten dat sowieso gemotiveerd voorleggen. Ik heb hier geen motivatie bij. Als mevrouw Lamers die wel heeft, zou ik daar blij om zijn, maar wij denken dat we dit niet kunnen voorleggen omdat we dit op basis van drie O's botweg niet kunnen motiveren.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter, mag ik twee minuten overleg om de antwoorden te verwerken?

De **voorzitter**: Uiteraard.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Tijdens de schorsing hebben we het een en ander verwerkt. Ik spreek namens de SP, de PvdA en natuurlijk GroenLinks. Er is gezegd dat we ook niets kunnen doen. Dat heeft onze voorkeur en dan komen we hier bij de begroting op terug. We hopen dat de raad daarmee akkoord gaat. Als dat niet zo is, dienen we ons amendement alsnog in.

De **voorzitter**: Uw voorstel is dus om nu niets te doen, in tegenstelling tot het voorliggende voorstel om dit wél te doen.

De heer **Maassen** (SP): De wethouder heeft in zijn eerste termijn aangegeven dat dat een mogelijkheid is.

De **voorzitter**: Op het gevaar af dat we nu de hele discussie opnieuw gaan voeren ... Het is een nogal ver gaand amendement op het voorstel. We kunnen stemmen over het ordevoorstel van GroenLinks, de PvdA en de SP om de besluitvorming uit te stellen, zoals eerder aangegeven door wethouder van Financiën Binnendijk, en om de hele discussie straks te betrekken bij het herstelplan en de begroting.

In stemming komt het ordevoorstel van GroenLinks, de PvdA en de SP.

Het ordevoorstel wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van GroenLinks, de PvdA en de SP ervoor hebben gestemd.

De **voorzitter**: Het amendement van de heer Rasch is ingetrokken.

In stemming komt amendement 004 van de SP, de PvdA en GroenLinks.

Het amendement wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van GroenLinks, de PvdA en de SP ervoor hebben gestemd.

In stemming komt het voorstel van het college.

Het voorstel wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van ONS Voorschoten, het CDA, D66 en de VVD ervoor hebben gestemd.

7. Instellen begeleidingscommissie onderzoek financiën Rekenkamercommissie (raadsregistratienummer 5598)

De **voorzitter**: Naar aanleiding van een motie die in de vorige raadsvergadering aan de orde is geweest, is er overleg geweest met de Rekenkamercommissie. De Rekenkamercommissie zou het prettig vinden om tijdens haar onderzoek te kunnen sparren met een begeleidingscommissie. Afgesproken is dat een aantal leden van de raad lid zouden worden van die begeleidingscommissie. De voorgestelde kandidaten voor de bemensing van die commissie zijn de heer Van der Meij van D66, de heer Zoetemelk van het CDA, de heer Van den Dool van de VVD en de heer Deuzeman van GroenLinks.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

8. Voorbereiden PHO Maatschappij Holland Rijnland 12 april 2017

De **voorzitter**: U hebt hierover inmiddels een oplegnotitie gekregen.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Het voorstel bij agendapunt 5, de overgang van vso naar mbo, lijkt ons een goed voorstel, maar is er ook sprake van een evaluatiemoment?

Wethouder **Nieuwenhuizen**: Voorzitter. We zullen dat meenemen als suggestie bij het portefeuillehoudersoverleg.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er verder geen opmerkingen over deze agenda zijn. De inbreng zal vanuit het college geleverd worden en de terugkoppeling zal op de gebruikelijke wijze plaatsvinden.

9. Bekrachtiging geheimhouding

Dit punt is in deze vergadering niet van toepassing.

10. Motie 020 van D66 over burgers uitnodigen

De heer **Van der Meij** (D66): Voorzitter. De komende agenda's van de commissie WRG en ook van andere commissies zijn wat leger dan normaliter. Wij vinden het een goed idee om over een aantal zaken die spelen in de openbare ruimte – de Leidseweg-Noord en het Van der Waalsplein, maar je kunt ook denken aan alternatief groenbeheer – van gedachten te wisselen met een aantal inwoners, een aantal betrokkenen en een aantal belanghebbenden, zonder dat dat een formele commissievergadering is. De bedoeling van die bijeenkomsten is om ons goed door eenieder te laten informeren om de desbetreffende avonden toch nuttig te besteden en te bekijken of we vanuit de inzichten die in die commissievergaderingen naar voren komen, de komende periode kunnen komen met verbeterde voorstellen voor de openbare ruimte. Dat is het idee achter de motie. De motie luidt:

"Motie 020.

De gemeenteraad van Voorschoten, in vergadering bijeen op donderdag 6 april 2017,

overwegende dat:

- *de afgelopen drie en de aankomende commissievergaderingen Wonen, Ruimte en Groen relatief weinig agendapunten bevatten en er dus tijd (vrijgevallen) is;*
- *Voorschoten uiterst zorgvuldig met geld en kennis om moet gaan;*
- *Voorschoten wel op financiële middelen maar niet op (het delen van kennis) hoeft te bezuinigen;*
- *de twee inspraakavonden voor burgers over het herstelplan goed bezocht zijn en zowel voor het college, de raad, als de burger waardevolle inzichten opleverden voor denkrichtingen over de grote opgaven waar onze gemeente voor staat;*
- *er vanuit de burgers zeer regelmatig wordt gevraagd om meer betrokken te worden bij het helpen bij het vinden van oplossingen voor onze opgaven;*
- *de raad en het college van B en W meermalen hebben aangegeven om hun burgers meer te willen betrekken;*
- *er met de relatief lege WRG-agenda juist nu een uitgelezen kans ligt om burgers actief te betrekken bij het vinden van antwoorden voor de grote uitdagingen in onze Voorschotense openbare ruimte;*

- *er op de langere termijn geld bespaard kan worden als vooraan in de processen met de belangrijkste spelers in het veld wordt gecommuniceerd;*
- *draagvlak en begrip voor beslissingen over de openbare ruimte ten goede komen aan een harmonieuze samenleving (mag wat mij betreft vervallen);*
- *er dus tijd geïnvesteerd kan worden in het vertrouwen tussen politiek en burger;*

verzoekt het college, de komende WRG-commissievergaderingen per vergadering één complexe opgave te agenderen om daar gezamenlijk in alle openheid over te spreken. Burgers en omwonenden worden actief uitgenodigd om hun kennis en ervaringen uit te wisselen met de commissieleden. De opgaven die hiervoor in aanmerking komen, zijn:

- *Van der Waalslaan;*
- *Leidseweg-Noord;*
- *alternatief groenbeheer in de openbare ruimte (wateropgave, ontstening, adoptie-groen, acceptatie onkruid);*
- *duurzaamheid en klimaat in de praktijk;*
- *andere onderwerpen die alle partijen kunnen inbrengen,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. We hebben de motie gezien; wel vrij kort. We vinden het basisidee sympathiek, maar we willen graag iets meer tijd om na te denken, zowel over de onderwerpen – er worden onderwerpen genoemd, maar wellicht zijn ook andere onderwerpen denkbaar – als over de inrichting hiervan en over de verwachtingen waarmee mensen hier kunnen komen. We stellen daarom voor om de motie in de eerstkomende commissievergadering te agenderen, zodat we iets meer tijd hebben om daarover te kunnen nadenken.

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. Ik denk dat ik mij daar grotendeels bij aansluit. Wij vinden de motie hartstikke fijn en het is een goed initiatief, maar wij willen de motie graag wat breder trekken. Misschien bedoelde de heer Van den Dool dat ook, maar ik wil dat expliciet zeggen. We hebben met elkaar vastgesteld dat het heel goed zou zijn om inwoners te betrekken bij het opstellen van het herstelplan maar ook bij onze discussies over de bestuurskracht. Ik begrijp dat dat geen WRG-onderwerpen zijn, maar als er avonden of uren vrijvallen in onze agenda, is het heel interessant om naast specifieke WRG-onderwerpen breder te kijken. Ik steun dus het voorstel van de heer Van den Dool om dit nader te bekijken, maar ik wil de motie echt zo breed trekken dat er op korte termijn misschien zaken zijn die nijpender zijn. Op langere termijn of als we nog steeds tijd overhouden, kunnen we ook de genoemde onderwerpen zeker meenemen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik ben het voor heel grote delen eens met wat de VVD en de PvdA hierover hebben gezegd. Het is een sympathiek voorstel, maar eigenlijk hoort het hier niet thuis, want het Presidium gaat over de agenda van de raad. Dan kunnen we er in de fracties ook even over nadenken. Nu hebben we het voorstel pas vanmiddag gezien. Dan

kunnen we nadenken over de vraag welke onderwerpen zich hiervoor lenen en welke nijpend zijn, precies zoals de heer Middelburg aangaf. Het is een sympathiek voorstel. Laten we dit verder bespreken in het Presidium, zodat we er meteen een planning aan kunnen koppelen.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik heb een vraag en een opmerking. Bij ons komt de vraag op waarom dit alleen gaat over WRG-onderwerpen. Waarom gaat dit niet over het sociaal domein, werk, bedrijvigheid, het subsidiebeleid of andere onderwerpen?

Op zich sluit dit heel goed aan bij wat ONS Voorschoten al heel lang wil: een ander type vergadering, het zogenoemde BOB-model. Het past heel goed bij de "B" van het BOB-model, namelijk bij de beeldvormende fase, waarin je je zonder al in de schuttersputjes te zitten en vanuit ingegraven standpunten naar elkaar te kijken, samen met burgers en belanghebbenden laat informeren over onderwerpen die ertoe doen. Wij zouden dit dus heel graag terug willen zien in een fundamentele discussie. We vinden het nu iets te kort dag om te zeggen dat we de vrijvallende vergaderingen van de komende weken daarvoor benutten. Eerlijk gezegd is die agenda onmiddellijk alweer dichtgeslibd en gevuld met andere onderwerpen, maar dit is zeker een heel goed plan, maar dan in de context van een andere manier van vergaderen. We hebben het in de raad al enkele jaren geleden hierover gehad. Laten we eens bekijken of dit past bij een andere vergaderorde en een andere vergadercyclus, met gezamenlijke commissies of wat dan ook. Voor nu is het iets te kort dag en iets te beperkt.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Dit is een sympathiek voorstel en wij kunnen het ermee eens zijn. Er zijn al enkele argumenten genoemd die ervoor pleiten om de bespreking van het voorstel in de volgende cyclus te plaatsen. Daar wil ik nog iets aan toevoegen. Het is niet alleen zo dat het Presidium over de planning gaat. Begin juli hebben we de nota Burgers betrekken vastgesteld. Daarin zijn ook enkele zaken geadviseerd, zoals de toepassing van een vragenboom en het afleggen van werkbezoeken om te bekijken wat er bij de bevolking leeft. Bovendien worden burgers ook betrokken bij het herstelplan. Om alles in het geheel te kunnen bezien, is het nodig om meer tijd te nemen en om te bekijken in hoeverre dit past binnen de nota Burgers betrekken. We hebben het heel druk gehad, maar het wordt onderhand wel tijd om dit in de praktijk te brengen. In die zin vraagt dit dus nog meer bespreking in de commissie en ook agendering in het Presidium.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Ik heb altijd grote bewondering gehad voor de heer Van Mierlo als oppositieleider. Hij prees voorstellen altijd uitbundig, maar zei dan altijd: wat jammer nou dat dit op het verkeerde moment komt, of te laat of te vroeg. Ik had vanmiddag dus eigenlijk hetzelfde gevoel als de heer Maassen. Ik vind dit een prima voorstel, maar we hebben er in de fractie nog niet over kunnen praten. Dit raakt natuurlijk niet alleen de WRG-benadering maar ook andere commissies. Mijn voorstel zou dus zijn om het voorstel aan te houden en te bespreken in de commissie WRG of in het Presidium en er vervolgens op terug te komen, maar als signaal vinden wij dit positief.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Ik zou de heer Bremmer willen vragen of hij het met mij eens is dat dit meer in de commissie B&B thuishoort dan in de commissie WRG, aangezien dit de orde van de vergadering betreft.

De heer **Bremmer** (CDA): Er is altijd baas boven baas. Ik ben het met u eens, mijnheer Rasch.

De **voorzitter**: Dit moet ook in het Presidium aan de orde komen; daar heeft mevrouw Lamers een opmerking over gemaakt. Los daarvan heb ik op andere momenten over de burgerparticipatie en alles wat daarmee te maken heeft, gezegd dat we nog eens moeten bekijken of we de nota die er nu ligt, in de volle breedte correct en optimaal uitvoeren en of we daarmee alles doen wat daarmee beoogd is. Ik heb binnenkort een overleg met drie mensen die de open brief hebben geschreven, de heren Dessens en Ter Keurs en mevrouw ...

De heer **Maassen** (SP): Plomp.

De **voorzitter**: Plomp. Ja, dat was de naam die ik zocht. Ik wil met hen bekijken hoe zij hier-naar kijken en welke mogelijkheden er zijn. Ik denk dat het goed is dan om met elkaar, in eerste instantie in het Presidium en daarna in de commissie B&B, van gedachten te wisselen over de vraag of daar dan ook een ander vergaderschema of een andere manier van vergaderen, zoals het BOB-model, bij zou moeten komen. Er is brede sympathie voor de motie van de fractie van D66, maar ik heb het gevoel dat eenieder, inclusief het college, het nog iets te prematuur vindt en dat er nog enige verdieping moet plaatsvinden. Maar het is uw motie, mijnheer Van der Meij.

De heer **Van der Meij** (D66): Voorzitter. Ik constateer dat een creatief idee leidt tot een andere afronding van de vergadering dan we de eerste uren misschien mochten verwachten. Het is een beetje zoals Shakespeare aangaf: All's well that ends well. Wij vinden het een prima idee om zaken te combineren en om de procedure in het Presidium te bespreken. Het lijkt ons inderdaad goed om zaken te combineren. Als de commissie Burger en Bestuur een bijdrage wil leveren ter versterking van deze motie, trekken we de motie hierbij graag in.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat ontslaat ons niet van de verplichting om het daadwerkelijk hierover te gaan hebben. Dat gaan we doen.

11. Sluiting

De **voorzitter** sluit om 22.15 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 11 mei 2017.

De griffier,
J. van der Does

De voorzitter,
P.J. Bouvy-Koene